

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (ósma izba w składzie powiększonym)

z dnia 28 listopada 2019 r.*

Unia gospodarcza i walutowa – Unia bankowa – Jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych (SRM) – Jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF) – Decyzja SRB w sprawie składek ex ante za rok 2016 – Skarga o stwierdzenie nieważności – Bezpośrednie i indywidualne oddziaływanie – Dopuszczalność – Istotne wymogi proceduralne – Uwierzytelnienie decyzji – Procedura przyjęcia decyzji

W sprawie T-323/16

Banco Cooperativo Español, SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania), który reprezentowali adwokaci D. Sarmiento Ramírez-Escudero i J. Beltrán de Lubiano Sáez de Urabain,

strona skarżąca,

przeciwko

Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB), którą reprezentowali adwokaci F. Málaga Diéguez, F. Fernández de Trocóniz Robles, B. Meyring, S. Schel, T. Klupsch i S. Ianc,

strona pozwana,

popieranej przez

Komisję Europejską, którą reprezentowali J. Rius, A. Steiblyté i K.P. Wojcik, w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot oparty na art. 263 TFUE wniosek zmierzający do stwierdzenia nieważności wydanej podczas sesji wykonawczej w dniu 15 kwietnia 2016 r. decyzji SRB w sprawie składek ex ante za rok 2016 na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRB/ES/SRF/2016/06), w zakresie, w jakim dotyczy ona skarżącą,

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym),

w składzie: A.M. Collins, prezes, M. Kancheva, R. Barents, J. Passer (sprawozdawca) i G. De Baere, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

* Język postępowania: hiszpański.

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 lutego 2019 r.,
wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

- 1 Niniejsza sprawa wpisuje się w ramy drugiego filaru unii bankowej odnoszącego się do jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRM), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiającym jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. 2014, L 225, s. 1). Celem ustanowienia SRM jest wzmocnienie integracji ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w państwach członkowskich należących do strefy euro oraz w państwach członkowskich nienależących do strefy euro, które postanowiły uczestniczyć w jednolitym mechanizmie nadzorczym (SSM) (zwanym dalej „uczestniczącymi państwami członkowskimi”).
- 2 Sprawa ta dotyczy w szczególności jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF) ustanowionego na mocy art. 67 ust. 1 rozporządzenia nr 806/2014. SRF jest finansowany ze składek instytucji zebranych na poziomie krajowym, w szczególności w formie składek ex ante, zgodnie z art. 67 ust. 4 wskazanego rozporządzenia. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 13 tego rozporządzenia pojęcie instytucji oznacza instytucję kredytową lub firmę inwestycyjną objętą nadzorem skonsolidowanym zgodnie z art. 2 lit. c) tego rozporządzenia. Składki są przekazywane na poziomie Unii Europejskiej zgodnie z umową międzyrządową o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz SRF zawartą w Brukseli w dniu 21 maja 2014 r. (zwaną dalej „umową międzyrządową”).
- 3 Artykuł 70 rozporządzenia nr 806/2014, zatytułowany „Składki ex ante”, stanowi:

„1. Indywidualną składkę od każdej instytucji pobiera się co najmniej raz w roku i oblicza się ją proporcjonalnie do kwoty jej zobowiązań, z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych, w odniesieniu do łącznych zobowiązań – z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych – wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich.

2. Każdego roku po konsultacji z EBC [Europejskim Bankiem Centralnym] lub właściwym organem krajowym oraz w ścisłej współpracy z krajowymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Jednolita Rada [SRB] oblicza wysokość indywidualnych składek w celu zapewnienia, aby składki należne od wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, nie przekraczały 12,5% poziomu docelowego.

Każdego roku podstawą obliczania wysokości składek od poszczególnych instytucji jest:

- a) składka ryczałtowa, czyli proporcjonalna w oparciu o kwotę zobowiązań instytucji, z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych, w odniesieniu do całkowitych zobowiązań, z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych, wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium uczestniczących państw członkowskich; oraz

- b) składka skorygowana o ryzyko, której podstawą są kryteria określone w art. 103 ust. 7 dyrektywy 2014/59/UE, przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności i bez powodowania zakłóceń między strukturami sektora bankowego państw członkowskich.

Stosunek składki ryczałtowej do składek skorygowanych o ryzyko uwzględnia zrównoważoną dystrybucję składek w różnych rodzajach banków.

W każdym przypadku łączna kwota indywidualnych składek od wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, obliczona zgodnie z lit. a) i b), nie przekracza w ciągu roku 12,5% poziomu docelowego.

[...]

6. Zastosowanie mają akty delegowane precyzujące pojęcie korygowania składek odpowiednio do profilu ryzyka instytucji, przyjęte przez Komisję na mocy art. 103 ust. 7 dyrektywy 2014/59/UE.

7. Rada, stanowiąc na wniosek Komisji, przyjmuje w ramach aktów delegowanych, o których mowa w ust. 6, akty wykonawcze w celu określenia warunków wykonania przepisów ust. 1, 2 i 3, w szczególności w odniesieniu do:

- a) stosowania metodyki obliczania składek indywidualnych;
- b) praktycznych warunków dotyczących przypisywania instytucjom czynników ryzyka określonych w akcie delegowanym”.

4 Rozporządzenie nr 806/2014 zostało uzupełnione, w odniesieniu do owych składek ex ante, rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2015/81 z dnia 19 grudnia 2014 r. określającym jednolite warunki stosowania rozporządzenia nr 806/2014 w odniesieniu do składek ex ante wnoszonych na rzecz SRF (Dz.U. 2015, L 15, s. 1).

5 Ponadto rozporządzenie nr 806/2014 i rozporządzenie wykonawcze 2015/81 zawierają odniesienie do niektórych przepisów zawartych w dwóch innych aktach prawnych:

- po pierwsze, w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2014, L 173, s. 190);
- po drugie, w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/63 z dnia 21 października 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do składek ex ante wnoszonych na rzecz mechanizmów finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (Dz.U. 2015, L 11, s. 44).

6 Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) została ustanowiona jako agencja Unii (art. 42 rozporządzenia nr 806/2014). Jej struktura obejmuje między innymi sesję plenarną i sesję wykonawczą (art. 43 ust. 5 rozporządzenia nr 806/2014). Na sesji wykonawczej SRB podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wykonania rozporządzenia nr 806/2014, chyba że rozporządzenie to stanowi inaczej [art. 54 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 806/2014].

- 7 Decyzją z dnia 29 kwietnia 2015 r. (SRB/PS/2015/8) SRB przyjęła na sesji plenarnej regulamin SRB dotyczący sesji wykonawczej (zwany dalej „regulaminem SRB”).
- 8 Artykuł 9 ust. 1–3 regulaminu SRB stanowi, co następuje:
- „1. Decyzje mogą być również podejmowane w drodze procedury pisemnej, chyba że co najmniej dwóch członków sesji wykonawczej, o których mowa w art. 3 ust. 1, uczestniczących w procedurze pisemnej zgłosi sprzeciw w ciągu 48 godzin od rozpoczęcia tej procedury pisemnej. W takim przypadku przedmiot zostanie włączony do porządku obrad następnej sesji wykonawczej.
2. Procedura pisemna wymaga zwykle nie mniej niż pięciu dni roboczych na rozpatrzenie przez każdego członka sesji wykonawczej. Jeżeli konieczne jest podjęcie pilnych działań, przewodniczący może wyznaczyć krótszy termin na przyjęcie decyzji w drodze konsensusu. Zostanie wskazany powód skrócenia tego okresu.
3. Jeżeli konsensus nie może zostać osiągnięty w drodze procedury pisemnej, przewodniczący może wszcząć zwykłą procedurę głosowania zgodnie z art. 8”.

Okoliczności powstania sporu

- 9 Skarżąca, Banco Cooperativo Español, SA, jest instytucją kredytową z siedzibą w uczestniczącym państwie członkowskim.
- 10 W dniu 11 grudnia 2015 r. Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (fundusz na rzecz uporządkowanej restrukturyzacji banków), będący krajowym organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (dalej „NRA”) dla Hiszpanii w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia nr 806/2014 (zwany dalej „hiszpańskim NRA”) skierował do skarżącej wniosek o udzielenie informacji w celu obliczenia jej składki ex ante za rok 2016.
- 11 Skarżąca odpowiedziała na ten wniosek.
- 12 Decyzją z dnia 15 kwietnia 2016 r. w sprawie składek ex ante za rok 2016 na rzecz SRF (SRB/ES/SRF/2016/06) (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”) SRB zdecydowała na sesji wykonawczej, zgodnie z art. 54 ust. 1 lit. b) i art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014, o wysokości składek ex ante każdej instytucji, w tym skarżącej, za rok 2016. Załącznik do tej decyzji zawiera w tabeli kwoty składek ex ante wszystkich instytucji za rok 2016, jak również szereg innych rubryk, zatytułowanych między innymi „Method (EA)” [metoda (strefa euro)] oraz „Risk adjustment factor in the EA environment” (czynnik korygujący wedle funkcji profilu ryzyka w kontekście strefy euro).
- 13 SRB wskazuje, że w dniu 15 kwietnia 2016 r. przekazała hiszpańskiemu NRA zaskarżoną decyzję w zakresie, w jakim dotyczy ona instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium podlegającym właściwości tego organu.
- 14 Pismem z dnia 26 kwietnia 2016 r. hiszpańskie NRA poinformowało skarżącą o wysokości jej składki ex ante i zwróciło się do niej o dokonanie płatności na rzecz Banco de España (banku Hiszpanii) do dnia 24 czerwca 2016 r.

Postępowanie i żądania stron

- 15 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 24 czerwca 2016 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę. W dniu 6 września 2016 r. SRB złożyła odpowiedź na skargę.

- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 października 2016 r. Komisja Europejska wniosła o dopuszczenie jej do udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta popierającego żądania SRB.
- 17 Postanowieniem z dnia 25 października 2016 r. prezes ósmej izby Sądu uwzględnił wniosek Komisji o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.
- 18 W pierwszym ze środków organizacji postępowania, przyjętym w dniu 9 października 2017 r. na podstawie art. 89 regulaminu postępowania przed Sądem, Sąd wezwał SRB do przedstawienia kompletnej kopii zaskarżonej decyzji, w tym załącznika do niej.
- 19 W piśmie z dnia 26 października 2017 r. SRB wskazała, że nie może zastosować się do środka organizacji postępowania przyjętego w dniu 9 października 2017 r., podnosząc w szczególności poufny charakter danych zawartych w załączniku do zaskarżonej decyzji.
- 20 Postanowieniem w sprawie środków dowodowych z dnia 14 grudnia 2017 r. (zwanym dalej „pierwszym postanowieniem”) Sąd nakazał SRB na podstawie art. 24 akapitu pierwszego statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz art. 91 lit. b), art. 92 § 3 i art. 103 regulaminu postępowania przedłożenie wersji jawnej i poufnej pełnego odpisu oryginału zaskarżonej decyzji wraz z załącznikiem.
- 21 W piśmie z dnia 15 stycznia 2018 r. SRB przedstawiła w odpowiedzi na pierwsze postanowienie wersje jawną i poufną dwóch dokumentów, a mianowicie, po pierwsze, dwustronicowy dokument w formacie PDF, zawierający zeskanowany podpisany dokument papierowy z tekstem zaskarżonej decyzji, oraz po drugie, dokument w formacie PDF wygenerowany cyfrowo, zawierający dane liczbowe i stanowiący załącznik do zaskarżonej decyzji.
- 22 W związku z odpowiedzią SRB na pierwsze postanowienie Sąd przyjął w dniu 12 marca 2018 r. drugi środek organizacji postępowania i zwrócił się do SRB, po pierwsze, o wyjaśnienie, jaki format miał załącznik w chwili wydania zaskarżonej decyzji, po drugie, gdyby załącznik ten został przedstawiony w formacie cyfrowym, o wyjaśnienie i dostarczenie wszystkich technicznych elementów uwierzytelnienia niezbędnych do wykazania, że wygenerowane dane cyfrowe przedstawione Sądowi w formacie PDF odpowiadają temu, co zostało rzeczywiście przedstawione do podpisu i przyjęte przez SRB na sesji wykonawczej podczas posiedzenia w dniu 15 kwietnia 2016 r., a także, po trzecie, o przedstawienie uwag dotyczących kwestii zaistnienia, z prawnego punktu widzenia, zaskarżonej decyzji oraz kwestii poszanowania istotnych wymogów proceduralnych.
- 23 W piśmie z dnia 27 marca 2018 r. SRB odpowiedziała na drugi środek organizacji postępowania. W odniesieniu do drugiego żądania, o którym mowa w pkt 22 powyżej, SRB wskazała, że nie może się do niego zastosować ze względu na poufność niektórych dokumentów, które powinna przedstawić, i wniosła o przyjęcie środka dowodowego.
- 24 W dniu 2 maja 2018 r. Sąd przyjął nowe postanowienie w sprawie środków dowodowych, nakazujące SRB zastosowanie się do drugiego żądania zawartego w środku organizacji postępowania z dnia 12 marca 2018 r. (zwane dalej „drugim postanowieniem”).
- 25 Pismem z dnia 18 maja 2018 r., sprostowanym w dniu 29 czerwca 2018 r., SRB zastosowała się do drugiego postanowienia i przedstawiła, w wersjach poufnej i jawnej, dokument zatytułowany „Techniczne informacje dotyczące identyfikacji”, tekst trzech wiadomości e-mail SRB z dnia 13 kwietnia 2016 r., godz. 17.41 i z dnia 15 kwietnia 2016 r., godz. 19.04 i 20.06, a także dostarczyła klucz USB zawierający plik w formacie XLSX i plik w formacie TXT.

- 26 Decyzją z dnia 13 lipca 2018 r., po przeprowadzeniu badania przewidzianego w art. 103 § 1 regulaminu postępowania, Sąd usunął z akt poufne wersje dokumentów przedstawionych przez SRB w odpowiedzi na pierwsze i drugie postanowienie, z wyjątkiem zapisanych na nośnikach USB plików w formacie TXT przedstawionych przez SRB w dniu 18 maja 2018 r. i niezawierających żadnych informacji poufnych, które to pliki zostały złożone do akt w formie papierowej.
- 27 W dniu 13 lipca 2018 r., w drodze trzeciego środka organizacji postępowania przyjętego na podstawie art. 89 regulaminu postępowania, Sąd wezwał skarżącą i Komisję do przedstawienia uwag dotyczących odpowiedzi SRB w przedmiocie środków organizacji postępowania i środków dowodowych, o których mowa w pkt 18, 20, 22 i 24 powyżej.
- 28 Pismami z dni 27 i 30 lipca 2018 r. skarżąca i Komisja przedstawiły swoje uwagi w odpowiedzi na trzeci środek organizacji postępowania.
- 29 Na wniosek ósmej izby Sądu Sąd postanowił – na podstawie art. 28 regulaminu postępowania – o przekazaniu sprawy składowi powiększonemu.
- 30 Pismem z dnia 20 listopada 2018 r. Sąd między innymi wezwał strony, w ramach środków organizacji postępowania, do sprecyzowania ich stanowisk w odniesieniu do poszanowania przez SRB obowiązku uzasadnienia.
- 31 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 4 grudnia 2018 r. strony odniosły się do tego wezwania.
- 32 Skarżąca zasadniczo wnosi do Sądu o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.
- 33 SRB, popierana co do istoty przez Komisję, wnosi do Sądu o:
- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;
 - pomocniczo – oddalenie skargi jako bezzasadnej;
 - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

- 34 W ramach rozpatrywanej skargi o stwierdzenie nieważności skarżąca podnosi dwa zarzuty, z których pierwszy dotyczy niezgodności z prawem art. 5 ust. 1 rozporządzenia delegowanego 2015/63, a drugi, w oparciu o ów zarzut niezgodności z prawem, dotyczy stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim narusza ona art. 103 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2014/59 i art. 70 rozporządzenia nr 806/2014, interpretowane w świetle art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i zasady proporcjonalności.

W przedmiocie dopuszczalności

- 35 SRB uważa, że odwołanie jest skierowane przeciwko aktowi hiszpańskiego NRA, ponieważ do skargi został załączony akt tego organu, a nie decyzja SRB. SRB nie jest organem, który wydał akt hiszpańskiego NRA. Zdaniem SRB skarga przeciwko temu aktowi jest zatem niedopuszczalna.

- 36 SRB uważa, że gdyby jednak uznano, że skarga została wniesiona przeciwko decyzji SRB, to byłaby ona również niedopuszczalna, ponieważ zatwierdzenie przez SRB składek ex ante za 2016 r. nie wywiera żadnego wiążącego skutku prawnego, który mógłby wpłynąć na interesy skarżącej poprzez istotną zmianę jej sytuacji prawnej, a w szczególności nie stwarza żadnego obowiązku zapłaty. Dla wystąpienia takiego obowiązku konieczne byłoby przyjęcie decyzji przez NRA.
- 37 Ponadto obliczenie składek ex ante przez SRB nie dotyczy bezpośrednio skarżącej w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE.
- 38 W duplice SRB podniosła, że skarżąca nie jest adresatem zaskarżonej decyzji. Zaskarżona decyzja została notyfikowana jedynie organom NRA, które następnie przyjęły własne akty prawne zgodnie z zaskarżoną decyzją i przekazały je instytucjom znajdującym się pod ich nadzorem. W konsekwencji, zdaniem SRB, nawet jeśli decyzja ta mogła być wiążąca dla hiszpańskiego NRA, nie była ona bezpośrednio wiążąca dla skarżącej, która w każdym wypadku nie była jej adresatem.
- 39 Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, zaskarżona decyzja nie „nakłada” dokładnej kwoty składek należnych od każdej z instytucji. To jedynie akt hiszpańskiego NRA nakłada na instytucje zgodnie z prawem krajowym obowiązek opłacania składek ex ante.
- 40 Procedura pobierania składek ex ante opiera się na „ściślejszej współpracy” między SRB a organami NRA. Jednakże z ram prawnych nie wynika jasna odpowiedź na pytanie, który organ jurysdykcyjny ma kompetencje w zakresie kontroli sądowej procedury poboru składek ex ante. Wprowadzone ramy prawne pozwalają jednak na upewnienie się, że to organy NRA są odpowiedzialne za przyjęcie ostatecznej decyzji w sprawie poboru składek, zgodnie z zasadami leżącymi u podstaw umowy międzyrządowej. Można zatem wnioskować na tej podstawie, że intencją prawodawcy było przekazanie sądom krajowym uprawnienia do kontrolowania procedury poboru składek ex ante. Ponadto w przypadku pojawienia się pytań dotyczących ważności lub wykładni aktów instytucji lub agencji Unii sądy krajowe mogą zwrócić się do Trybunału o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 41 Zgodnie z tym rozumowaniem istnieje wiele przykładów, w których składki ex ante są kwestionowane przed sądami lub właściwymi organami na poziomie krajowym. Niektóre NRA przyjęły to samo stanowisko, uznając, że sądy i organy krajowe są właściwe w zakresie kontroli aktów prawnych, które przyjęły w ramach procedury poboru składek ex ante.
- 42 Skarżąca kwestionuje stanowisko SRB i twierdzi, że skarga jest dopuszczalna.
- 43 Zgodnie z art. 263 akapit czwarty TFUE każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na akty, których jest adresatem lub które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie, oraz na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych.
- 44 Artykuł 263 akapit czwarty TFUE ogranicza możliwość wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności przez osobę fizyczną lub prawną do trzech kategorii aktów, a mianowicie, po pierwsze, aktów, których osoba ta jest adresatem; po drugie, aktów, których nie jest ona adresatem, lecz które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie; oraz po trzecie, aktów regulacyjnych, których nie jest adresatem, lecz które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych (zob. postanowienie z dnia 10 grudnia 2013 r., von Storch i in./EBC, T-492/12, niepublikowane, EU:T:2013:702, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 W odniesieniu do przesłanki przewidzianej w art. 263 akapit pierwszy TFUE z utrwalonego orzecznictwa wynika, że akty lub decyzje, które mogą być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności, stanowią jedynie te środki, które wywołują wiążące skutki prawne mogące mieć wpływ na interesy strony skarżącej poprzez spowodowanie istotnej zmiany jej sytuacji prawnej (zob. postanowienie z dnia 21 kwietnia 2016 r., Borde i Carbonium/Komisja, C-279/15 P, niepublikowane, EU:C:2016:297, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 46 Ponadto w przypadku aktów bądź decyzji, których wydanie następuje w kilku etapach, w szczególności po zakończeniu postępowania wewnętrznego, aktami podlegającymi zaskarżeniu są jedynie te akty, które w sposób definitywny określają stanowisko instytucji po zakończeniu owego postępowania, z wyłączeniem aktów tymczasowych, które służą jedynie przygotowaniu wydania ostatecznej decyzji (zob. postanowienie z dnia 9 marca 2016 r., *Port autonome du Centre et de l'Ouest i in./Komisja*, T-438/15, EU:T:2016:142, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 47 Co więcej, z orzecznictwa wynika, że w sytuacji gdy skarga o stwierdzenie nieważności zostaje złożona przez nieuprzywilejowaną stronę skarżącą na akt, który nie jest do niej skierowany, wymóg, aby wiążące skutki prawne zaskarżanego aktu były tego rodzaju, że mogą wpłynąć na interes strony skarżącej w taki sposób, iż zmieniają w określony sposób jej sytuację prawną, pokrywa się z wymogami określonymi w art. 263 akapit czwarty TFUE (zob. postanowienie z dnia 6 marca 2014 r., *Northern Ireland Department of Agriculture and Rural Development/Komisja*, C-248/12 P, niepublikowane, EU:C:2014:137, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 48 W tym względzie z jednej strony zgodnie z utrwalonym orzecznictwem osoba fizyczna lub prawna, która nie jest adresatem decyzji, może utrzymywać, że decyzja ta dotyczy jej indywidualnie tylko wtedy, gdy decyzja ta ma wpływ na sytuację tej osoby ze względu na szczególne dla niej cechy charakterystyczne lub na sytuację faktyczną, która odróżnia ją od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji (wyroki: z dnia 15 lipca 1963 r., *Plaumann/Komisja*, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; z dnia 2 kwietnia 1998 r., *Greenpeace Council i in./Komisja*, C-321/95 P, EU:C:1998:153, pkt 7, 28).
- 49 Z drugiej strony zgodnie z utrwalonym orzecznictwem warunek polegający na tym, iż zaskarżona decyzja musi dotyczyć osoby fizycznej lub prawnej bezpośrednio, wymaga, aby zaskarżony akt oddziałował na sytuację prawną jednostki bezpośrednio i nie pozostawiał żadnej swobody oceny swoim adresatom, których obowiązkiem jest go wykonać, co ma mieć charakter czysto automatyczny i wynikać z samego tego przewidzianego w prawie Unii uregulowania, bez stosowania żadnych norm pośrednich (zob. wyrok z dnia 22 marca 2007 r., *Regione Siciliana/Komisja*, C-15/06 P, EU:C:2007:183, pkt 31 i przytoczone orzecznictwo).
- 50 Z orzecznictwa wynika w sposób jasny, że nawet jeśli zaskarżony akt, w celu wywarcia wpływu na sytuację prawną jednostek, oznacza w sposób konieczny przyjęcie środków wykonawczych, warunek bezpośredniego oddziaływania jest jednak uważany za spełniony, jeżeli akt ten nakłada obowiązki na adresata w celu jego wykonania i jeżeli ten adresat jest automatycznie zobowiązany do przyjęcia środków zmieniających sytuację prawną strony skarżącej (zob. podobnie wyrok z dnia 7 lipca 2015 r., *Federcoopesca i in./Komisja*, T-312/14, EU:T:2015:472, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 51 Jak bowiem przypomniał rzecznik generalny M. Wathelet w opinii w sprawie *Stichting Woonpunt i in./Komisja* (C-132/12 P, EU:C:2013:335, pkt 68 i przytoczone tam orzecznictwo), brak zakresu swobody działania państw członkowskich prowadzi do eliminacji wyraźnego braku bezpośredniego związku między aktem Unii i osobą zainteresowaną. Innymi słowy – w celu uniemożliwienia bezpośredniego oddziaływania zakres uznania autora aktu pośredniego mającego na celu wykonanie aktu Unii nie może być czysto formalny. Powinien on być źródłem oddziaływania prawnego wobec skarżącego.
- 52 W niniejszym przypadku, po pierwsze, z obowiązujących przepisów, a w szczególności z art. 54 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 806/2014 i art. 70 ust. 2 tego samego rozporządzenia wynika, że zarówno konkretnym podmiotem obliczającym składki indywidualne, jak i podmiotem, który wydał decyzję zatwierdzającą te składki, jest SRB. Okoliczność, że istnieje współpraca między SRB a NRA, nie zmienia tego stwierdzenia (postanowienie z dnia 19 listopada 2018 r., *Iccrea Banca/Komisja i SRB*, T-494/17, EU:T:2018:804, pkt 27).

- 53 Jedynie bowiem SRB ma kompetencję do obliczania „po konsultacji z EBC lub właściwym organem krajowym oraz w ścisłej współpracy z [NRA]” składek ex ante instytucji (art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014). Ponadto NRA mają wynikający z prawa Unii obowiązek pobierania wskazanych składek ustalonych decyzją SRB (art. 67 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014).
- 54 Decyzja SRB ustalająca, zgodnie z art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014, składki ex ante ma zatem charakter ostateczny.
- 55 W konsekwencji nie można zaskarżonej decyzji uznać za środek czysto przygotowawczy lub pośredni, jako że po zakończeniu postępowania ostatecznie określa pozycję SRB, w odniesieniu do składek.
- 56 Po drugie, należy zauważyć, że niezależnie od różnic terminologicznych między wersjami językowymi art. 5 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 organami, do których zwraca się SRB będąca autorem decyzji ustalającej składki ex ante, są NRA, a nie instytucje. W wykonaniu właściwych przepisów NRA są w istocie jedynymi podmiotami, do których podmiot wydający sporną decyzję jest zobowiązany ją przesłać, a zatem w ostatecznym rozrachunku adresatami tej decyzji w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE (postanowienie z dnia 19 listopada 2018 r., Iccrea Banca/Komisja i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, pkt 28).
- 57 Stwierdzenie, że NRA mają status adresatów decyzji SRB w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE, potwierdza ponadto fakt, że w systemie ustanowionym rozporządzeniem nr 806/2014 i zgodnie z art. 67 ust. 4 tego rozporządzenia są one zobowiązane do poboru od instytucji indywidualnych składek ustanowionych przez SRB (postanowienie z dnia 19 listopada 2018 r., Iccrea Banca/Komisja i SRB, T-494/17, EU:T:2018:804, pkt 29).
- 58 O ile instytucje nie są zatem adresatami zaskarżonej decyzji, o tyle decyzja ta dotyczy ich indywidualnie i bezpośrednio, w zakresie, w jakim odnosi się ona do nich ze względu na pewne szczególne dla nich cechy lub sytuację faktyczną, która odróżnia je od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji, oraz w zakresie, w jakim wywołuje bezpośrednie skutki dla ich sytuacji prawnej i nie pozostawia żadnej swobody oceny adresatom, których obowiązkiem jest ją wykonać.
- 59 W tym względzie, po pierwsze, zaskarżona decyzja wymienia nazwy każdej z instytucji i ustala ich indywidualne składki. Wynika z tego, że zaskarżona decyzja dotyczy indywidualnie instytucji, w tym skarżącej.
- 60 Po drugie, jeśli chodzi o bezpośrednie oddziaływanie, należy wskazać, że NRA, które są odpowiedzialne za wykonanie zaskarżonej decyzji, nie dysponują żadną swobodą oceny w odniesieniu do kwot indywidualnych składek określonych w tej decyzji. W szczególności NRA nie mogą zmieniać tych kwot i są zobowiązane do pobrania ich od danych instytucji.
- 61 Ponadto, jeśli chodzi o dokonane przez SRB odniesienie do umowy międzyrządowej w celu zakwestionowania bezpośredniego oddziaływania na skarżącą, należy wskazać, że umowa ta nie dotyczy poboru przez NRA składek ex ante od instytucji za rok 2016, lecz jedynie przekazania tych składek na rzecz SRF.
- 62 Jak bowiem wynika z przepisów rozporządzenia nr 806/2014 (zob. motyw 20 i art. 67 ust. 4 tego rozporządzenia) oraz umowy międzyrządowej [zob. motyw 7, art. 1 lit. a) i art. 3 umowy międzyrządowej], pobieranie składek odbywa się na mocy prawa Unii (czyli dyrektywy 2014/59 i rozporządzenia nr 806/2014), natomiast przekazywanie tych składek na rzecz SRF odbywa się na mocy umowy międzyrządowej.

- 63 Tak więc nawet jeśli prawny obowiązek instytucji dotyczący opłacenia kwot należnych z tytułu ich składek *ex ante* na rachunki wskazane przez NRA wymaga przyjęcia przez te organy aktów krajowych, faktem pozostaje, że decyzja SRB ustalającą wysokość indywidualnych składek instytucji dotyczy ich bezpośrednio.
- 64 Z powyższego wynika, że zaskarżona decyzja dotyczy skarżącej indywidualnie i bezpośrednio.
- 65 Jeżeli chodzi o argument SRB, wedle którego skarga jest niedopuszczalna, ponieważ jest skierowana przeciwko aktowi hiszpańskiego NRA, jedynemu aktowi załączonemu do skargi, a nie przeciwko decyzji SRB, argument ów należy oddalić z poniżej przedstawionych powodów.
- 66 Skarżąca wielokrotnie i w sposób konsekwentny wskazuje w skardze decyzję SRB ustalającą składki *ex ante* za rok 2016 jako akt, w odniesieniu do którego wnosi o stwierdzenie nieważności. Ze skargi wynika, że pismo hiszpańskiego NRA z dnia 26 kwietnia 2016 r. zostało przedstawione i przywołane jedynie jako instrument, za pomocą którego decyzja ta została zasadniczo zakomunikowana skarżącej.
- 67 Skarżąca wskazała również, że zwróciła się do hiszpańskiego NRA o przedstawienie tekstu decyzji SRB, co pozostało bez odpowiedzi, i stwierdziła, że SRB nie opublikowała tej decyzji, czego SRB nie kwestionuje.
- 68 W związku z tym, wbrew temu, co sugeruje SRB, skarga jest jednoznaczna co do aktu, w odniesieniu do którego skarżąca wniosła o stwierdzenie nieważności.
- 69 W świetle powyższych rozważań należy oddalić podniesiony przez SRB zarzut zmierzający do odrzucenia skargi przez Sąd jako niedopuszczalnej.

Co do istoty

- 70 Należy zbadać bezwzględną przeszkodę procesową dotyczącą naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, którą zgodnie z utrwalonym orzecnictwem sąd Unii jest zobowiązany rozpatrzyć z urzędu (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2013 r., Węgry/Komisja, T-240/10, EU:T:2013:645, pkt 70 i przytoczone orzecznictwo) i w tym kontekście zbadać kwestię poszanowania wymogów proceduralnych związanych z wydaniem zaskarżonej decyzji.
- 71 W tym względzie, jak wskazano w pkt 22 powyżej, Sąd zwrócił się do SRB w drodze środka organizacji postępowania z dnia 12 marca 2018 r. o przedstawienie uwag w kwestii zaistnienia, z prawnego punktu widzenia, zaskarżonej decyzji oraz w kwestii poszanowania istotnych wymogów proceduralnych w ramach jej przyjęcia.
- 72 W swojej odpowiedzi z dnia 27 marca 2018 r. SRB podniosła, że zaskarżona decyzja zaistniała z prawnego punktu widzenia. W odniesieniu do zasadniczych wymogów proceduralnych SRB uznała zasadniczo, że wymogi te zostały spełnione. Procedura przyjęcia decyzji nie była dotknięta naruszeniami w tym względzie.
- 73 W uwagach z dnia 26 i 30 lipca 2018 r. Komisja i skarżąca zasadniczo przedstawiły stanowisko, wedle którego zaskarżona decyzja zaistniała z prawnego punktu widzenia i dochowane zostały istotne wymogi proceduralne.
- 74 Należy przypomnieć, że Trybunał orzekł, iż z uwagi na to, że element intelektualny i element formalny stanowią nierozdzielalną całość, sformułowanie danego aktu w formie pisemnej jest niezbędnym wyrazem woli organu, który ją przyjmuje (wyroki: z dnia 15 czerwca 1994 r., Komisja/BASF i in., C-137/92 P, EU:C:1994:247, pkt 70; z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 38).

- 75 Celem uwierzytelnienia aktu jest zapewnienie pewności prawnej poprzez utrwalenie tekstu przyjętego przez podmiot wydający akt i stanowi ono istotny wymóg proceduralny (wyroki: z dnia 15 czerwca 1994 r., Komisja/BASF i in., C-137/92 P, EU:C:1994:247, pkt 75, 76; z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 40, 41).
- 76 Trybunał orzekł również, że naruszenie istotnego wymogu proceduralnego ma miejsce już w braku uwierzytelnienia aktu, bez konieczności wykazania dodatkowo, że akt jest dotknięty inną wadą lub że brak uwierzytelnienia wyrządził szkodę osobie powołującej się ten brak (wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 42).
- 77 Kontrola poszanowania formalności uwierzytelnienia i tym samym pewnego charakteru aktu jest warunkiem wstępnym wszelkiej innej kontroli, takiej jak kontrola kompetencji podmiotu wydającego akt, poszanowania zasady kolegialności lub poszanowania obowiązku uzasadnienia aktów (wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 46).
- 78 Jeżeli sędzia Unii stwierdzi podczas badania przedstawionego mu aktu, że nie został on prawidłowo uwierzytelniony, do niego należy podniesienie z urzędu zarzutu dotyczącego naruszenia istotnego wymogu proceduralnego polegającego na braku prawidłowego uwierzytelnienia i w konsekwencji stwierdzenie nieważności aktu dotkniętego taką wadą (wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 51).
- 79 W tym względzie nie ma znaczenia, że brak uwierzytelnienia nie spowodował szkody dla którejś ze stron sporu. Uwierzytelnienie aktów stanowi bowiem istotny wymóg proceduralny w rozumieniu art. 263 TFUE, zasadniczy dla pewności prawa, którego naruszenie prowadzi do stwierdzenia nieważności wadliwego aktu, bez konieczności wykazania istnienia takiej szkody (wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r., Komisja/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, pkt 52; zob. również podobnie wyrok z dnia 8 września 2016 r., Goldfish i in./Komisja, T-54/14, EU:T:2016:455, pkt 47).
- 80 W niniejszej sprawie, jak już wskazano, Sąd musiał przyjąć pewne środki organizacji postępowania i środki dowodowe dotyczące zasadniczo zaskarżonej decyzji, jej istnienia i poszanowania istotnych wymogów proceduralnych.
- 81 W odpowiedzi na pierwsze postanowienie zobowiązujące SRB do przedstawienia pełnej kopii oryginału zaskarżonej decyzji, w tym jedynego załącznika do niej, SRB przedłożyła w dniu 15 stycznia 2018 r. dwustronicowy dokument w formacie PDF, zawierający zeskanowany podpisany dokument papierowy z tekstem zaskarżonej decyzji, który pozwalał na przyjęcie, że strony te były rzeczywiście kopiami oryginału, czyli kopiami dokumentu formalnie przedstawionego do podpisu i przyjętego przez SRB na sesji wykonawczej. SRB nie przedstawiła żadnych kopii oryginału załącznika, a jedynie wygenerowany cyfrowo dokument w formacie PDF zawierający dane liczbowe, bez elementów gwarantujących jego autentyczność.
- 82 W ramach drugiego środka organizacji postępowania, a następnie w drugim postanowieniu Sąd zwrócił się do SRB o wyjaśnienie, jaki format miał załącznik w chwili wydania zaskarżonej decyzji, oraz gdyby załącznik ten został przedstawiony w formacie cyfrowym – o wyjaśnienie i dostarczenie wszystkich technicznych elementów uwierzytelnienia niezbędnych do wykazania, że przedstawiony Sądowi dokument wygenerowany w formacie PDF odpowiada temu, co zostało rzeczywiście przedstawione do podpisu i przyjęte przez SRB na sesji wykonawczej podczas posiedzenia w dniu 15 kwietnia 2016 r. Sąd zwrócił się również do SRB o przedstawienie uwag w kwestii zaistnienia z prawnego punktu widzenia zaskarżonej decyzji oraz w kwestii poszanowania istotnych wymogów proceduralnych.
- 83 W swojej odpowiedzi na drugi środek organizacji postępowania i na drugie postanowienie SRB po raz pierwszy podniosła, że zaskarżona decyzja została wydana nie na posiedzeniu członków sesji wykonawczej SRB, lecz w drodze procedury pisemnej, w formie elektronicznej, zgodnie z art. 7 ust. 5

regulaminu SRB – wedle którego wszelka komunikacja i dokumenty istotne dla sesji wykonawczej muszą być zasadniczo przekazywane drogą elektroniczną, z poszanowaniem zasad poufności, zgodnie z art. 15 regulaminu SRB – oraz art. 9 regulaminu SRB.

- 84 Jeśli chodzi o procedurę przyjęcia zaskarżonej decyzji, z akt sprawy wynika, że w wiadomości e-mail z dnia 13 kwietnia 2016 r. wysłanej przez SRB do członków sesji wykonawczej o godz. 17.41, zawierającej trzy załączniki, w tym dokument w formacie PDF, zatytułowany „Memorandum2_Final results.pdf”, wystąpiono z wnioskiem o formalne zatwierdzenie składek ex ante za 2016 r. na sesji wykonawczej SRB do dnia 15 kwietnia 2016 r. do godz. 12.00.
- 85 W wiadomości e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. wysłanej o godz. 19.04 SRB wskazała, że popełniono błąd w obliczeniach składek, zapowiedziała wysłanie zmienionej wersji dokumentu zatytułowanego „Memorandum 2” oraz wskazała, że o ile odbiorcy nie wyrażą sprzeciwu, udzielona już zgoda będzie rozumiana jako obejmująca również kwoty skorygowane.
- 86 Wiadomością e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. wysłaną o godz. 20.06 zapowiedziany dokument został wysłany w formacie XLSX, pod nazwą „Final results15042016.xlsx”.
- 87 Wreszcie SRB stwierdziła podczas rozprawy, że dokument zaskarżonej decyzji został podpisane elektronicznie przez przewodniczącego SRB.
- 88 Należy jednak zauważyć, że SRB nie przedstawiła ani nawet nie zaproponowała przedstawienia dowodu popierającego to twierdzenie, polegającego zasadniczo na przedłożeniu dokumentu cyfrowego i certyfikatu podpisu elektronicznego gwarantującego jego autentyczność; przedstawiła natomiast dowody, które w rzeczywistości zaprzeczają temu twierdzeniu.
- 89 Otóż w odniesieniu do tekstu zaskarżonej decyzji SRB przedstawiła dokument PDF zawierający na ostatniej stronie obraz odręcznego podpisu, który wydaje się być umieszczony poprzez skopiowanie i wklejenie pliku graficznego, i bez certyfikatu podpisu elektronicznego.
- 90 Jeśli chodzi o załącznik do zaskarżonej decyzji, który zawiera kwoty składek i w związku z tym stanowi istotny element decyzji – nie zawiera on również podpisu elektronicznego, mimo że nie jest w żaden sposób nierozdzielnie związany z tekstem zaskarżonej decyzji.
- 91 W celu ustalenia autentyczności załącznika do zaskarżonej decyzji SRB przedstawiła, w odpowiedzi na drugie postanowienie, dokument w formacie TXT w celu ustalenia tożsamości wartości skrótu (hash value) tego załącznika z ustaloną wartością skrótu dla dokumentu XLSX załączonego do wiadomości e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. wysłanej o godzinie 20.06.
- 92 Należy jednak zauważyć, że w celu wykazania, że załącznik do zaskarżonej decyzji został podpisany w formie elektronicznej, jak podniosła SRB (zob. pkt 87 powyżej), organ ten powinien był przedstawić certyfikat podpisu elektronicznego związany z tym załącznikiem, a nie dokument TXT zawierający wartość skrótu. Przedstawienie takiego dokumentu TXT pozwala przypuszczać, że SRB nie posiadała certyfikatu podpisu elektronicznego i że w związku z tym załącznik do zaskarżonej decyzji, wbrew temu, co twierdzi, nie był podpisany elektronicznie.
- 93 Ponadto dokument w formacie TXT przedstawiony przez SRB nie jest w żaden sposób obiektywnie lub nierozdzielnie związany z załącznikiem, o którym mowa.
- 94 Należy wreszcie zauważyć, tytułem uzupełnienia, że wymagane uwierzytelnienie nie jest w żadnym wypadku uwierzytelnieniem projektu przekazanego do zatwierdzenia wiadomością e-mail w dniu 15 kwietnia 2016 r. o godz. 20.06, lecz uwierzytelnieniem dokumentu, który miał być utworzony po tym zatwierdzeniu. Dokument jest bowiem tworzony i uwierzytelniany poprzez złożenie podpisu dopiero po zatwierdzeniu.

- 95 Z powyższych rozważań wynika, że wymóg uwierzytelnienia zaskarżonej decyzji nie został spełniony.
- 96 Poza tymi ustaleniami dotyczącymi braku uwierzytelnienia zaskarżonej decyzji, co samo w sobie wymaga, zgodnie z orzecznictwem przypomnianym w pkt 76–79 powyżej, stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, Sąd uważa za właściwe sformułowanie pewnych uwag dotyczących procedury przyjęcia tej decyzji.
- 97 W niniejszej sprawie, jak wskazano w pkt 84 powyżej, procedura pisemna w celu wydania zaskarżonej decyzji została wszczęta wiadomością e-mail z dnia 13 kwietnia 2016 r. wysłaną o godz. 17.41, w której wyznaczono członkom sesji wykonawczej SRB termin na zatwierdzenie projektu decyzji do dnia 15 kwietnia 2016 r. do godz. 12.00, a więc termin wynoszący mniej niż dwa dni robocze, podczas gdy termin przewidziany w art. 9 ust. 2 regulaminu SRB wynosi „zwykle nie mniej niż pięć dni roboczych”. Wbrew wymogom regulaminu SRB wiadomość e-mail z dnia 13 kwietnia 2016 r. nie wskazuje żadnych względów uzasadniających skrócenie terminu. Nie wskazuje ona również art. 9 ust. 2 regulaminu SRB.
- 98 Ponadto tytułem uzupełnienia należy wskazać, że SRB nie wykazała, że podjęcie decyzji w dniu 15 kwietnia 2016 r. – a nie w dniu 20 kwietnia 2016 r., który to dzień zapewniłby poszanowanie zasad proceduralnych – było podyktowane pilną sytuacją. W tym względzie należy zauważyć, że dzień 15 kwietnia 2016 r. nie stanowi terminu przewidzianego przepisami. Owo skrócenie terminu przyjęcia decyzji stanowi pierwszą nieprawidłowość proceduralną.
- 99 Co więcej, art. 9 ust. 1 regulaminu SRB stanowi, że decyzje mogą być przyjmowane w drodze procedury pisemnej, chyba że co najmniej dwóch członków sesji wykonawczej wyrazi sprzeciw w ciągu 48 godzin po rozpoczęciu owej procedury pisemnej.
- 100 W tym względzie wydaje się, że SRB również nie spełniła wymogów regulaminu SRB, ponieważ czas trwania procedury pisemnej był o sześć godzin krótszy niż 48 godzin przewidziane na zgłoszenie sprzeciwu wobec zastosowania procedury pisemnej. Tymczasem nic nie stało na przeszkodzie – przy założeniu, że wymagane było przyjęcie decyzji w dniu 15 kwietnia 2016 r. – by wyznaczyć termin do udzielenia odpowiedzi na godzinę 18.00 tego dnia. Stanowi to drugą nieprawidłowość proceduralną.
- 101 SRB niesłusznie próbuje uzasadnić te naruszenia regulaminu SRB brakiem zastrzeżeń zgłoszonych przez członków sesji wykonawczej SRB. Wystarczy wskazać, po pierwsze, że SRB ma obowiązek stosowania przepisów regulujących jej proces decyzyjny, które dokładnie określają skrócenie terminów pod warunkiem dochowania niektórych zasad, i po drugie, że podnoszony brak sprzeciwu nie eliminuje w żaden sposób naruszenia popełnionego ab initio, gdy SRB ustaliła termin sprzeczny z wymogami regulaminu SRB.
- 102 Ponadto podczas gdy w wiadomości e-mail z dnia 13 kwietnia 2016 r. zwrócono się do członków sesji wykonawczej SRB o przekazanie formalnego zatwierdzenia pocztą elektroniczną na adres skrzynki funkcjonalnej SRB, organ ten nie przedstawił żadnej wiadomości e-mail z zatwierdzeniem. Jedynym dowodem odnoszącym się do zatwierdzenia jest oświadczenie SRB zawarte w wiadomości e-mail z piątku, 15 kwietnia 2016 r., wysłanej o godz. 19.04, że zatwierdzenie to zostało udzielone.
- 103 Ponadto w owej wiadomości e-mail z piątku 15 kwietnia 2016 r. wysłanej o godz. 19.04, która nie została wysłana do wszystkich członków sesji wykonawczej, przynajmniej w pierwszej kolejności (A, członek sesji wykonawczej SRB, nie należał do adresatów tej wiadomości e-mail, została mu ona natomiast wysłana 21 minut później), SRB zgłosiła błąd w obliczaniu składek ex ante i zapowiedziała wysłanie zmienionej wersji „Memorandum 2” za pośrednictwem oddzielnej wiadomości e-mail. W wiadomości e-mail z godz. 19.04 dodano, bez podania terminu na ewentualną odpowiedź, że w przypadku braku sprzeciwu ze strony członków sesji wykonawczej SRB zostanie uznane, że zgoda już przez nich udzielona będzie miała zastosowanie również do zmienionych kwot składek. Czyniąc to, SRB wszczęła procedurę przyjęcia decyzji poprzez brak sprzeciwu, która z pewnością nie jest nieznaną w przepisach regulaminu SRB, ale która została wszczęta w warunkach nieprawidłowych,

w szczególności ze względu na brak wskazania terminu przyjęcia decyzji. Stanowi to, poza dwoma nieprawidłowościami, które zostały już stwierdzone w pkt 97–100 powyżej, trzecią nieprawidłowość proceduralną.

- 104 Następnie tego samego dnia, o godzinie 20.06 wysłano oddzielną wiadomość e-mail SRB z załączonym dokumentem XLSX, zatytułowanym „Final results15042016.xlsx”. Również w tym przypadku wiadomość ta nie została wysłana do A. Ta ostatnia okoliczność stanowi czwartą nieprawidłowość proceduralną.
- 105 Ponadto z daty wydania zaskarżonej decyzji (15 kwietnia 2016 r.) wynika, że chociaż w wiadomości e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. wysłanej o godz. 19.04 nie wskazano żadnego terminu, konsensus został uznany za osiągnięty tego samego dnia, a więc, jak należy przyjąć, o północy. Prawdą jest, że SRB wyraziła w swojej wiadomości e-mail z dnia 13 kwietnia 2016 r. (załączonej do wiadomości e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. wysłanej o godz. 19.04) zamiar przyjęcia decyzji w dniu 15 kwietnia. Jednakże nawet jeśli informacja ta była wystarczająca, aby wskazać, że wszelkie zastrzeżenia musiały zostać zgłoszone przed północą 15 kwietnia 2016 r., to jednak w niniejszej sprawie w piątkowy wieczór o godz. 19.04 wdrożono procedurę zatwierdzenia poprzez konsensus, by zakończyć ją tego samego wieczoru o północy. Okoliczności te pogłębiają skutki trzeciej nieprawidłowości proceduralnej, stwierdzonej w pkt 103 powyżej.
- 106 Prawidłowość procedury konsensusu pozostaje niewykazana tym bardziej, że poza brakiem wysłania wiadomości e-mail z godz. 20.06 do A (zob. pkt 104 powyżej), co samo w sobie stanowi wadę procedury, SRB nie udowodniła, że pozostali członkowie sesji wykonawczej SRB wiedzieli o wysłaniu tej wiadomości e-mail z godz. 20.06 (względnie nawet wiadomości e-mail z godz. 19.04) lub o jej treści. SRB przedstawiła pewne dowody weryfikacji w celu wykazania, że poczta z godz. 19.04 i 20.06 dotarła do skrzynek pocztowych odbiorców. Jednakże, niezależnie od faktu, że weryfikacja ta, przeprowadzona w drodze sondażu, nie dotyczy wszystkich członków sesji wykonawczej SRB, nie dowodzi ona w żaden sposób, że członkowie sesji wykonawczej SRB rzeczywiście wiedzieli choćby o wysłaniu tych wiadomości e-mail przed północą tego samego wieczoru.
- 107 Biorąc pod uwagę sam charakter procedury konsensusu, która polega na wywnioskowaniu zatwierdzenia z braku sprzeciwu, procedura taka wymaga w sposób konieczny i co najmniej, aby przed przyjęciem decyzji wykazano, że osoby uczestniczące w procedurze konsensusu zatwierdzenia zostały poinformowane o tej procedurze i były w stanie przeanalizować projekt przedłożony im do zatwierdzenia. W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja została wydana – mając na uwadze zarówno wskazania zawarte w jej tekście, jak i okoliczność jej wysłania tego samego dnia do NRA (zob. pkt 13 powyżej) – nie później niż w dniu 15 kwietnia 2016 r. o północy. Jednakże dowód, że przed północą ustalono, że członkowie sesji wykonawczej SRB mogli dowiedzieć się o zmienionym projekcie decyzji lub choćby o istnieniu wiadomości e-mail z godz. 19.04 i 20.06, nie został dostarczony przez SRB.
- 108 Ponadto, tytułem uwagi dodatkowej, należy zauważyć, że podczas gdy załącznik do zaskarżonej decyzji przedłożony do zatwierdzenia w dniu 13 kwietnia 2016 r. był dokumentem cyfrowym w formacie PDF (zob. pkt 84 i 97 powyżej), załącznik zaproponowany do zatwierdzenia wieczorem w dniu 15 kwietnia 2016 r. był dokumentem cyfrowym w formacie XLSX (zob. pkt 86 i 104 powyżej).
- 109 W związku z tym należy zauważyć, że gdyby nie wystąpił błąd, o którym mowa w wiadomościach e-mail z dnia 15 kwietnia 2016 r. z godzin wieczornych (zob. pkt 85 powyżej), wówczas jako załącznik do zaskarżonej decyzji przyjęty zostałby wskazany dokument cyfrowy w formacie PDF, a nie plik XLSX.
- 110 Sąd może jedynie stwierdzić w odniesieniu do tej różnicy, że SRB, chociaż powinna dbać o jedność i formalną spójność dokumentów przedłożonych do zatwierdzenia, a następnie przyjętych, zmieniła formaty elektroniczne. Ta niedokładność ma konsekwencje wykraczające poza czysto proceduralny charakter, ponieważ elementy przekazane poprzez plik PDF nie zawierają żadnych szczegółów dotyczących komórek obliczeniowych pliku XLSX oraz ponieważ taki plik PDF zawiera, przynajmniej

w tym przypadku, wartości zaokrąglone, w przeciwieństwie do pliku XLSX. Zatem w odniesieniu do jedyne go czynnika korygującego wedle funkcji profilu ryzyka w zaskarżonej decyzji, a mianowicie czynnika dotyczącego kontekstu europejskiego, z elementów zawartych w odpowiedziach SRB wynika, że wartość podana w zaskarżonej decyzji, przedstawiona w odpowiedzi na pierwsze postanowienie, czyli w pliku PDF, nie jest dokładną wartością zawartą w pliku XLSX – który przedstawia czternaście miejsc po przecinku – lecz zaokrągleniem do dwóch miejsc po przecinku, które nie może zostać wykorzystane do weryfikacji obliczenia składki.

- 111 Z powyższych rozważań wynika, że nawet niezależnie od stwierdzonego w pkt 95 powyżej braku uwierzytelnienia, który prowadzi do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, procedura przyjęcia tej decyzji została przeprowadzona z oczywistym pominięciem wymogów proceduralnych związanych z zatwierdzeniem tej decyzji przez członków sesji wykonawczej SRB i uzyskaniem tego zatwierdzenia.
- 112 W tym względzie należy zauważyć, że fakt, iż osoby fizyczne lub prawne nie mogą powoływać się na naruszenie przepisów, których celem nie jest zapewnienie ochrony jednostek, ale które mają na celu zorganizowanie wewnętrznego funkcjonowania służb w interesie dobrej administracji (zob. podobnie wyrok z dnia 7 maja 1991 r. w sprawie Nakajima/Rada, C-69/89, EU:C:1991:186, pkt 49, 50), nie oznacza jednak, że jednostka nigdy nie może skutecznie powoływać się na naruszenie zasady rządzącej procesem decyzyjnym prowadzącym do przyjęcia aktu Unii. Należy bowiem dokonać rozróżnienia między przepisami regulującymi procedury wewnętrzne instytucji, na których naruszenie nie mogą powołać się osoby fizyczne i prawne, ponieważ przepisy te dotyczą jedynie wewnętrznych procedur operacyjnych instytucji, które nie mogą mieć wpływu na sytuację prawną tych osób, a przepisami, na których naruszenie można się powołać, ponieważ tworzą one prawa i przyczyniają się do zapewnienia tym osobom pewności prawa (wyrok z dnia 17 lutego 2011 r., Zhejiang Xinshiji Foods i Hubei Xinshiji Foods/Rada, T-122/09, niepublikowany, EU:T:2011:46, pkt 103).
- 113 W niniejszej sprawie analiza przebiegu procedury wydawania zaskarżonej decyzji wykazuje dużą liczbę naruszeń przepisów dotyczących organizacji pisemnej procedury elektronicznej dotyczącej wydawania decyzji. Chociaż art. 9 regulaminu SRB nie przewiduje tego w sposób wyraźny, nie ulega wątpliwości, że każda procedura pisemna wymaga w sposób konieczny przesłania projektu decyzji do wszystkich członków organu decyzyjnego, którego dotyczy ta procedura. Jako że w niniejszym przypadku chodzi konkretnie o procedurę przyjmowania decyzji w drodze konsensusu (zob. pkt 103–107 powyżej), decyzja nie może zostać wydana bez wykazania przynajmniej, że wszyscy członkowie organu mogli zapoznać się uprzednio z projektem decyzji. Wreszcie procedura ta wymaga wskazania terminu umożliwiającego członkom tego organu na zajęcie stanowiska w sprawie projektu.
- 114 Otóż owe przepisy proceduralne, których celem jest zapewnienie poszanowania istotnych wymogów proceduralnych nieodłącznie związanych z każdą pisemną procedurą elektroniczną oraz z każdą procedurą przyjmowania decyzji w drodze konsensusu, zostały w niniejszej sprawie naruszone. Naruszenia te mają bezpośredni wpływ na pewność prawa, ponieważ skutkują przyjęciem decyzji, co do której nie stwierdzono, czy została zatwierdzona przez właściwy organ, a nawet czy wszyscy członkowie tego organu wcześniej się z nią zaznajomili.
- 115 Brak dochowania takich przepisów proceduralnych niezbędnych do wyrażenia zgody stanowi naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, które sędzia Unii może zbadać z urzędu (wyroki: z dnia 24 czerwca 2015 r., Hiszpania/Komisja, C-263/13 P, EU:C:2015:415, pkt 56; z dnia 20 września 2017 r., Tilly-Sabco/Komisja, C-183/16 P, EU:C:2017:704, pkt 116).
- 116 W świetle wszystkich powyższych rozważań odnoszących się do naruszenia istotnych wymogów proceduralnych dotyczących wydania zaskarżonej decyzji i załącznika do niej należy stwierdzić nieważność tej decyzji w zakresie, w jakim dotyczy ona skarżącej.

W przedmiocie kosztów

¹¹⁷ Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca nie wniosła o obciążenie strony pozwanej kosztami postępowania, a SRB przegrała sprawę, każda ze stron pokryje własne koszty.

¹¹⁸ Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania Komisja pokryje własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) Stwierdza się nieważność wydanej podczas sesji wykonawczej w dniu 15 kwietnia 2016 r. decyzji Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) w sprawie składek ex ante za rok 2016 na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRB/ES/SRF/2016/06) w zakresie, w jakim decyzja ta dotyczy Banco Cooperativo Español, SA.**
- 2) Banco Cooperativo Español i SRB pokrywają własne koszty.**
- 3) Komisja Europejska pokrywa własne koszty.**

Collins

Kancheva

Barents

Passer

De Baere

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 28 listopada 2019 r.

Podpisy